

vezetése, különösen akkor, ha ennek gyakorlatát egyes szakfelügyelők merev értelmezése is megnehezítette. Az általam megkérdezett tanárok /ezt a kérdést ugyanis a felmérés nem érintette/ 90 %-a szerint ez az intézkedés, akárcsak az érettségi rendszerének megreformálása nagyban megnehezítette a pedagógusok helyzetét mind az oktatás, mind a nevelés területén. Egyrészt azt kifogásolták, hogy miért kellett bevezetni a tananyagcsökkentést az új tankönyvek megjelenése előtt, másrészt azt, hogy az osztályzást megfosztották nevelő funkciójától, így súlyos hiányosságok mutatkoztak a tanulók munkafegyelmében.

Végül néhány szó a fiatal tanárok társadalmi munkájáról. Általános gyakorlat, hogy a kezdő pedagógusok túlterheltek. Nemcsak a beilleszkedéssel és a pályakezdés nehézségeivel kell megküzdeniük, hanem e mellett még rengeteg társadalmi munka is vár rájuk.

Összefoglalóan elmondhatjuk, hogy a BTK kezdeményezése, a kezdő pedagógusok pályájának figyelemmel kísérése és a felmérés alapját is képező tapasztalatcserék, amennyiben valóban kiindulópontul szolgálnak az egyetemi oktatás hatékonyabbá tételéhez, nagyon hasznosnak mondhatók, és az ilyen irányú változások lényegesen megkönnyíthetik a pályakezdők helyzetét.

Bodonyi Ilona

SZIGORLATOK ÜRÜGYÉN

Meggyőződésünk, hogy a legkorábbi egyetemek fennállása óta természetes a tanári, ill. tanulói vélemények különbsége az anyag elsajátítását, megtanulásának módját, mélységét illetően /nem is beszélve a reprodukálás minőségét meghatározó felfogások eltérő voltáról/.

Tudjuk, hisz az előző évfolyam általában jó "sugónak" bizonyult: hogyan kell személyre és tárgyra, korra és nemre való tekintettel készülni kollokviumokra; hol és kinél részesülhet esetleges előnyben a szoknya, ill. nadrág büszke vagy deli viselője. Valahol mélyen azonban hittünk egy objektív elbírálási rendszer létében, egy relatív pontossággal körülhatárolt követelménygyűjteményben. Négy év a

hiába várt változások reményében már lassan elfásulttá tett bennünket, amikor szinte örömkre részletes és hasznos eligazítást kaptunk. Örömkre, hisz nem csupán a jegyzetek és irodalmak megnyitóságáról tájékoztattak bennünket, hanem néhány szóban a sokunknak nem eléggé tisztázott, a szigorlat szó fogalmának tanári értelmezését is elmondták. Ennyit az elvekről és az örömökről. Arról még nem is beszéltünk, mennyit "könnyítették" helyzetünkön az egyetemes és magyar zárószigorlatok összevonásával. A végrehajtás is a tökéletes félmegoldás példáját szolgáltatta a hivatalosan egy héten belül megejtett két fellépés; néha már a nevetségesség határát suroló halasztgatások adta lehetőségek két hónapra terjedő hátridejével. Ugy tűnik, most öngólt lőttünk? Nem, magunk alatt vágni a fát nekünk sem érdekünk. Egyet szeretnénk csupán: összhangot és következetességet, a szavak és a tettek kiáltó ellentétének feloldását, mindenkire vonatkozó betartásával.

1. Az előljáróban hangoztatott történelmi látásmód és áttekintőképesség gyakorlati számonkérését: az egyetemes szigorlat lexikális adathalmazára és egy-egy fogalom számonkérésére szükülő módszere helyett vagy mellett.
2. A több tagból álló szigorlati bizottságoknál, az egyes előadók által ismertetett anyag személyes számonkérését. Ez főleg felfogásbeli különbséget sejtető problémák tisztázásánál izgalmas, hisz még történész körökben is eltérő az egyes folyamatok súlyának, jelentőségének értékelése.
3. Az egyes rész-szigorlatokon kiérdemelt osztályzat azonnali, vagy, legalább az összetett érdemjegy nyilvános kihirdetésekor alkalmazott indoklását; így a le- és felkerekítések érthetőbbé válását.
4. A sikeresen letett egyetemes szigorlat után is ismerni felelünk értékét: vagy netán egyikét sem, de összhangban.

Számunkra is sajnálatos, hogy állandó összehasonlítást kell tennünk az egyetemes és magyar szigorlat letételének módja között, de mint tapasztalataink bizonyítják, jelentős a különbség. Ugy gondoljuk, felkészülésünk mértékét nem a vizsgáztatók személye határozta meg: hisz hosszú munkakapcsolat állt már mögöttünk. A szigorlatok utáni egymás közti beszélgetések hatására éreztük jogosnak, úgy mond: vita-

indítónak szánt cikkünk megírását.

Az érdekeltek, a másként vélekedők, jobb, egyértelműbb megoldá-
látók hozzászólását várjuk, hogy a következő évfolyamok már egy
kidolgozott, pontosan meghatározott elbírálási módszer, összehan-
golt és egységes kötelezettségek ismeretében készülhessenek.

Tisztelettel:

Harci Tibor
